

Jean Echenoz: Jdu

Cet ouvrage, publié dans le cadre du programme d'aide à la publication F. X. Šalda, bénéficie du soutien du Ministère des Affaires Étrangères et de l'Ambassade de France en République Tchéque.

Toto dílo vychází v rámci programu F. X. Šalda na podporu ediční činnosti a přispělo na něj také francouzské Ministerstvo zahraničních věcí a Velvyslanectví francouzské republiky v České republice.

© Les Éditions de Minuit, 1999

© Vojtěch Ripka, Jitro, 2003

Translation © Jovanka Šotolová, 2003

Photo of Jean Echenoz © Olivier Gascoïn

ISBN 80-903106-1-3

1

Jdu pryč, řekl Ferrer, opouštím tě. Všechno ti nechávám, ale jdu. A protože mu Suzanniny oči uhnuly, nasměrovaly se k podlaze a bezdůvodně se zastavily na elektrické zásuvce, nechal Felix Ferrer klíče na polici u vchodu. Pak si zapnul kabát, potichu za sebou zavřel dveře vilky a odešel.

Venku se Ferrer ani nepodíval na Suzannino auto, jehož orosená okna mlčela pod kandelábrem, a vydal se ke stanici Corentin-Celton vzdálené odsud šest set metrů. Bylo kolem deváté hodiny, první lednový nedělní večer, vůz metra zel prázdnotou. V něm asi deset mužských, všichni sami, tak jak vypadal už dvacet pět minut i Ferrer. Normálně by ho potěšilo, že si tu může najít prázdný prostor s lavicemi proti sobě, takové malé kupé jen pro sebe, protože to v metru byla jeho nejmilejší varianta. Dnes večer na to ani nepomyslel, byl roztržitý, ale proti očekávání ho ta scénka, která

se právě odehrála se Suzanne, ženou obtížné povahy, zas až tak nesebrala. Čekal živější reakci, křik a vyhrožování, hrubé nadávky, proto se mu teď ulevilo, ale jako by ho právě ta úleva štvala.

Postavil si k sobě kufr, jenž obsahoval hlavně toaletní potřeby a náhradní prádlo, a nejdříve se zadíval přímo před sebe, automaticky luštil reklamní plakátky o podlahových krytinách, internetových seznamkách a realitních časopisech. Později, mezi zastávkami Vaugirard a Volontaires, vytáhl Ferrer z tašky katalog aukčního prodeje tradičních perských uměleckých děl a listoval v něm až do stanice Madeleine, kde vystoupil.

U kostela Madeleine nad ulicemi ještě prázdnějšími než metro visely na elektrických girlandách vyhaslé hvězdy. Vyzdobené výlohy luxusních obchůdků připomínaly nepřítomným chodcům, že se i po vánočních radovánkách ještě bude žít. Sám, zahalený v kabátě, obešel Ferrer kostel a zamířil k jednomu sudému číslu v ulici Arcade.

Potřeboval najít správný kód pro vstup do domu, a tak si jeho ruce razily cestu pod vrstvou oblečení: levá putovala k notýsku ve vnitřní kapse, pravá pro brýle ukryté v hrudní kapse. Když se pak dostal dovnitř, výtahu si nevšiml, hbitě vyběhl po služebním schodišti. Do šestého patra dorazil méně zadýchaný, než bych byl čekal. Stál tu přede dveřmi špatně natřenými na cihlově červeno, jejichž veřeje svědčily o nejméně dvou pokusech o násilné vniknutí. Žádná jmenovka, jen připíchnutá fotka, v rozích zkroucená a znázor-

ňující neživé tělo Manuela Montolia, bývalého matadora přeškoleného na matadorova pomocníka, poté co mu 1. května 1992 jisté zvíře jménem Cubatisto otevřelo srdce jak knihu. Ferrer na fotku dvakrát potichu zaklepal.

Vyčkával, nehty pravé ruky zlehka zaryl do vnitřní části levého předloktí těsně nad zápěstím, kde se pod světlejší kůží křížují četné šlachy a modré žíly. Velmi hnědé a velmi dlouhé vlasy prozradily brunetu rozhodně ne starší než třicetiletou, ani ne menší než metr sedmdesát pět, jmenovala se Laurence a otevřela mu s úsměvem, bez jediného slova, pak za ním zase zavřela. Nazítří kolem desáté se Ferrer vydal zas do svého ateliéru.

O šest měsíců později, rovněž kolem desáté, vystoupil před terminálem B letiště Roissy-Charles-de-Gaulle týž Felix Ferrer z taxíku, svítilo prostoduché červnové slunce, na severozápadě se trochu zatáhlo. Ferrer tu byl o dost dřív, jeho let ještě nezačali odbavovat: po tři čtvrt hodinky tedy dlouhými kroky přeměřoval letištní haly, tlačil před sebou vozík s taškou, kabelou a kabátem pro tuto sezonu už tlustým. Když už si dal další kafe, koupil papírové kapesníky a rozpustný aspirin, hledal nějaké klidné místo, kde by v klidu vyčkal.

Nebylo snadné ho najít, jelikož takové letiště samo o sobě vlastně neexistuje. Je to jen průchod, kanál, křehká fasáda uprostřed planiny, besídka ověččená drahami, kde skáčou králíci s dechem plným petroleje, křížovatka zamorená pruvany, které přenášejí velkou rozmanitost tělísek nespočetných původů – zrnka písku ze všech pouští, šu-

pinky zlata a slídy ze všech řek, sopečný a radioaktivní prach, pyl a viry, popel z cigaret a prach z rýže. Najít si tu tichý koutek není nejsnadnější, ale Ferrer nakonec v podzemí terminálu objevil ekumenické spirituální centrum, v jehož křesílkách se klidně dalo nemyslet skoro na nic. Trochu času tu zabil, pak si nechal odbavit zavazadla a coural se bezcelní zónou, kde si neopatřil ani alkohol, ani tabák, ani parfém, zhola nic. Neodjížděl na prázdniny. Přidat bagáži na váze nepřicházelo v úvahu.

Na palubu DC-10 nastoupil krátce před třináctou hodinou, a když zaujímal své místo, doprovázela ho sférická hudba, hlasitost byla stažena na minimum, aby cestujícího uklidňovala. Ferrer složil kabát, strčil ho i s kabelou do police na zavazadla, pak se usadil u okénka na miniaturním metru čtverečním, jenž mu byl přidělen, a začal se zabydlovat: zapnout pás, rozložit před sebou noviny a časopisy, brýle a prášky na spaní při ruce. Sousední sedadlo zůstalo našťestí neobsazené, mohl ho tedy využít jako kumbál.

Pak je to pořád stejné, čeká se, roztržitě se jedním uchem poslouchají nahrané reklamy, jedním nepřítomným okem se sleduje předvádění bezpečnostních pomůcek. Nakonec se přístroj dá do pohybu, zprvu neznatelně, potom rychleji a rychleji a letadlo startuje k severozápadu do mraků, jež následně protne. Ferrer, nakloněný k okénku, mezi nimi později rozezná cíp moře ozdobený ostrovem, který se mu nepodaří určit, pak cíp souše, kde je uprostřed tentokrát jezero, jehož jméno ovšem Ferrer také nezná. Dříme,

na obrazovce ledabyle sleduje úvodní titulky k filmům, jež nemá sílu sledovat až do konce, ruší ho procházející letušky, které už možná nejsou, co bývaly, je úplně sám.

I když je člověk nacpaný s dalšími dvěma sty cestujících v kabině letadla, zůstává v podstatě opuštěný jak nikdy. Tato pasivní osamocenost nabízí, zdálo by se, příležitost popřemýšlet o životě, o smyslu věcí, které ho tvoří. Chvilí se snažíme, trochu se nutíme, ale dlouho to nad nesouvislým vnitřním monologem, jenž naše usilování přináší, nevydržíme. Vykášleme se na to, schoulíme se a zmalátníme, rádi bychom spali, poprosíme letušku o skleničku, protože s ní usneme líp, pak ji požádáme o další k zapití prášku na spaní a spíme.

V Montrealu vystoupil z DC-10, zaměstnanci letiště jako by se mu pod nebem rozlehlejší, než oblohy bývají, úplně ztráceli před očima, pak byl i autobus Greyhound delší než autobusy bývají, ale dálnice už měla rozměry normální. Když se Ferrer dostal do Quebecu, odjel taxíkem značky Subaru směrem k přístavu, na stanici pobřežní stráž, molo 11. Taxík ho vysadil před cedulí, kde bylo křídou napsáno SMĚR: PÓL, a o dvě hodiny později vyplouval ledoborec NGCC Meruzalka k Dalekému severu.